

Fővárosi Ítéltábla

6.Pf.20.095/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Békefi László ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt I.r. felperes I. rendű, II.r. felperes II. rendű, III.r. felperes III. rendű (mindhárman felperes címe), IV.r. felperes IV. rendű, V.r. felperes V. rendű és VI.r. felperes VI. rendű (mindhárman felperes címe) felpereseknek, a személyesen eljáró I.r. alperes (I.r. alperes címe) I. rendű, II.r. alperes (II.r. alperes címe) II. rendű, Soltészné dr. Nagy Katalin ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt III.r. alperes (III.r. alperes címe) III. rendű és dr. Répási Erik ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt IX.r. alperes (IX.r. alperes címe) IX. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. november 11. napján meghozott 40.P.21.480/2018/69. számú részítélete ellen a felperesek részéről 70. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 254.000 (kétszázötvennégyezer) forint, a II., III. és VI. rendű felpereseket, hogy személyenként 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint, a IV. és V. rendű felpereseket, hogy személyenként 127.000 (százhuszonhétézer) forint másodfokú perköltséget tizenöt napon belül fizessenek meg a IX. rendű alperesnek.

A le nem rótt fellebbezési illetékből a IV. és V. rendű felperesek személyenként 500.000 (ötszázezer), a VI. rendű felperes 250.000 (kétszázötvenezer) forintot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra, a fennmaradó 1.250.000 (egymillió-kétszázötvenezer) forint illeték az állam terhén marad.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a szórakozóhely neve elnevezésű szórakozóhelyen 2011. január 15-én megtartott rendezvényen életét vesztette az I. rendű felperes gyermeke, aki a II. és III. rendű felperesek testvére volt, valamint IV., V. rendű felperesek gyermeke, aki a VI. rendű felperes testvére volt.

[2] A felperesek a közeli hozzátartozójuk halála miatt keletkezett nem vagyoni káruk megtérítése iránt terjesztettek elő keresetet. Az I. rendű felperes 40 millió forint, a II. és III. rendű felperesek személyenként 10 millió forint, a IV. és V. rendű felperesek személyenként 25 millió forint, a VI. rendű felperes 10 millió forint egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. A IX. rendű alperessel szemben arra alapították a felperesek a keresetüket, hogy a IX. rendű alperes jegyzője korábbi rendezvények jogszabálysértő lebonyolítása ellenére nem korlátozta, vagy nem tiltotta meg jegyzői hatáskörében eljárva a szórakozóhely működését, illetve a perbeli 2011. január 15-i rendezvényt. Álláspontjuk szerint, ha a jegyző nem mulasztott volna, akkor a rendezvényt annak szervezői nem tarthatták volna meg, a rendezvény elmaradása esetén pedig nem következett volna be a közeli hozzátartozójuk halála.

[3] A IX. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett egyrészt, hogy a felperesek követelése elévült, továbbá hivatkozott arra is, hogy a jegyző hatósági jogkörében okozott károkért nem ő, hanem a polgármesteri hivatal felelős. Hivatkozott arra, hogy nem tanúsított olyan magatartást, amely okozati összefüggésbe hozható lenne a felperesek hozzátartozóinak halálával. A IX. rendű alperes jegyzőjének csupán regisztrációs feladatköre volt a bejelentett működés kapcsán, melynek eleget tett, és egyidejűleg felhívta a szakhatóságokat a szórakozóhely működésével kapcsolatos ellenőrzési tevékenységük lefolytatására. E körben késedelem vagy hiányosság nem merült fel a IX. rendű alperes részéről, jogszabályszerűen járt el.

[4] A Fővárosi Törvényszék a 2017. május 11. napján meghozott 40.P.25.486/2015/44. számú kijavított ítéletével a felperesek keresetét valamennyi alperes tekintetében elutasította. A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.164/2017/10-II. rész- és közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította az I., II. és III. rendű alperesek egyetemleges kártérítési kötelezettségét. A IV. rendű alperessel szemben a pert megszüntette. Az V., VI. és IX. rendű alperesekkel szemben a keresetet elutasító rendelkezést hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A Fővárosi Ítéltábla rész- és közbenső ítéletének a IX. rendű alperest érintő indokolása szerint a IX. rendű alperes passzív perbeli legitimációja fennállt, és az elévülési kifogása is alaptalan volt, ezért a megismételt eljárásban érdemben kellett vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak, hogy fennállnak-e a IX. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges feltételek.

[5] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a IX. rendű alperes vonatkozásában részítéletet hozott, amellyel a IX. rendű alperessel szemben a keresetet

elutasította, és kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg a IX. rendű alperes részére mindösszesen 635.000 forint ügyvédi munkadíjat mint perköltséget.

[6] Az elsőfokú bíróság részítéletének indokolása szerint tanúl tanú a szórakozóhely működésével kapcsolatban olyan szabályszegéseket adott elő, amelyek nem azzal a rendezvénnyel voltak kapcsolatosak, amelynek során a felperesek hozzátartozói az életüket veszítették. A nyitvatartási idő korábbi túllépése a rendezvény helyszíne mellett működő kávézó szabályszegése volt, a fennmaradási engedélyezési eljárást felfüggesztő és a helyiség használatát a jogerős fennmaradási engedély megszerzéséig megtiltó végzés szintén a kávézóra vonatkozott, nem a perbeli rendezvény III. emeleti helyszínére.

[7] Okfejtése szerint a IX. rendű alperes jegyzőjének a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX.29.) számú Korm. rendelet (Korm. rendelet) alapján kellett eljárnia, és a jegyző csupán nyilvántartásba vételt végzett a perbeli szórakozóhely épületének harmadik emelete kapcsán. Megállapította, hogy a perbeli szórakozóhely a Korm. rendelet 3/A. számú mellékletének 6. pontja szerinti időszakos zenés-táncos szórakozóhelynek minősült, amely működési engedély iránti kérelmet nyújtott be. A jegyző ez alapján a bejelentést a Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése szerint nyilvántartásba vette, majd a 6. § (2) bekezdés szerint a bejelentés másolatát a szakhatóságoknak megküldte. A szakhatóságoknak 22 munkanap alatt kellett az ellenőrzést elvégeznie, majd további öt munkanapon belül tájékoztatnia az ellenőrzés eredményéről a jegyzőt, azonban a felperesek hozzátartozóinak halála még azt megelőzően következett be, hogy az eljárás szakhatóságok előtt bonyolódó része befejeződött volna, azok a jegyző számára az esetleges hiányosságokat jelezhettek volna, és a jegyző szankcionálási lehetősége megnyílt volna. Az elsőfokú bíróság következtetése szerint a Korm. rendelet a kereskedelmi tevékenység ellenőrzését a szakhatóságokra bízta, és azok jelzése esetére a jegyzőt hatalmazza fel az üzlet tekintetében szankciók alkalmazására, így pl. a tevékenység felfüggesztésére, vagy az üzlet ideiglenes bezáratására. A jegyző ezen jogosítványai csak a szakhatósági ellenőrzés során feltárt hiányosságok esetére gyakorolhatók. Utalt a tanúvallomás alapján a Korm. rendelet szabályozására tekintettel a szórakozóhelyek által kialakított, egy-egy nyilvános esemény megszervezésére és bejelentésére vonatkozó, perbeli szórakozóhely által is követett gyakorlatra, amely megfelelt a Korm. rendeletnek, ezért a polgármesteri hivatal dolgozóinak nem volt módjuk megfogalmazni az azzal kapcsolatos esetleges érdemi aggályaikat.

[8] Kiemelte tanúl tanúvallomásából, hogy a tragédia bekövetkeztét megelőzően a jegyzőhöz nem érkezett a szakhatóságok részéről kifogás a szórakozóhely neve szórakozóhely működésével kapcsolatban, intézkedést szükségessé tevő adat nem merült fel, így nem tudta megelőzni a jegyző a tragédiát. Az a körülmény önmagában, hogy az üzlet működésének betiltása megelőzhette volna a balesetet, nem alapozza meg a IX. rendű alperes kártérítési felelősségét, mivel a IX. rendű alperes csak a működését meghatározó Korm. rendelet szerint járhatott el.

[9] Az elsőfokú bíróság részítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, az elsőfokú bíróság részítéletének megváltoztatása, és annak rész- és közbenső ítélettel

történő megállapítása érdekében, hogy a IX. rendű alperes az I., II. és III. rendű alperesekkel egyetemlegesen köteles megtéríteni a felpereseknek azokat a kárait, amelyek személy1 és személy2 2011. január 15-én bekövetkezett halálával okozati összefüggésben következtek be.

[10] Fellebbezésükben kérték az elsőfokú részítélet tényállásának kiegészítését azzal, hogy 2010. november 29. napján a IX. rendű alperes jegyzője igazolást bocsátott ki a szórakozóhely neve Kft. részére, melyben igazolta, hogy a Kft. vendéglátás tevékenységre, legfeljebb 300 vendég fogadására a perbeli ingatlan harmadik emeletére a rendelet szerinti bejelentést tett, amely értelmében ugyanitt minden nap este 19 óra és este 22 óra közötti nyitva tartás mellett végezhetett vendéglátói tevékenységet. 2010. december 11. napján hajnali 0 óra 25 perckor a IX. rendű alperes jegyzőjének mint kereskedelmi hatóságnak a munkatársai ellenőrzést végeztek, és rögzítették, hogy a perbeli ingatlan 3. emeletén az igazolás szerinti vendéglátó tevékenységet az igazolással ellentétes módon még 0 óra 25 perckor, továbbá nemcsak a 3. emeleten, hanem a 4. emeleten is folytatták. Erre tekintettel a IX. rendű alperes jegyzőjének a munkatársai rövid úton felszólították a vendéglátóüzlet munkatársait az üzlet bezárására, aminek azok eleget is tettek. 2010. december 22. napján a IX. rendű alperes jegyzője mint építési hatóság munkatársa építésügyi szempontból kifogást emelt a szám1 számú nyilvántartásba vételről szóló igazolással szemben, és rögzítette, hogy az érintett ingatlannal kapcsolatban építési engedélyezési eljárás van folyamatban. Mindezekből a felperesek szerint az a következtetés vonható le, hogy a IX. rendű alperes jegyzője már 2011. január 15. napját megelőzően több súlyos hiányosságról is hivatalos tudomással bírt, ezek miatt kötelezettsége lett volna a szórakozóhely törvényes működése érdekében szükséges intézkedések foganatosítása.

[11] Álláspontjuk szerint az elsőfokú részítélet a régi Ptk. 348. § (1) bekezdésébe és a régi Ptk. 349. § (1) bekezdésébe ütközik. Ebben a körben a korábbi jogi érvelésüket fenntartották, és kérték annak figyelembevételét. Hangsúlyozták, hogy az elsőfokú ítélet indokolásával szemben nem releváns, hogy más kereskedők, vendéglátók milyen gyakorlatot folytattak. A Korm. rendelet 27. §-a pedig az elsőfokú bíróság következtetésével szemben nem tartalmaz olyan megszorítást, mely szerint az ott írt hatáskörök csak a szakhatósági ellenőrzéseket követően lennének gyakorolhatók. Okfejtésük szerint a IX. rendű alperes jegyzője az igazolás kiadását követően jogszerűen alkalmazhatta volna a rendelet 27. § (1), (3) bekezdése szerinti szankciókat, ha értesült arról, hogy a szórakozóhely jogszabálysértő módon működik, nemcsak szakhatósági közreműködés alapján. Téves ezért az elsőfokú ítélet megállapítása a IX. rendű alperes felelősségének hiányáról, és tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság a Korm. rendelet és a kereskedelmi törvény rendelkezéseit. A 2010. december 11-i ellenőrzés is alátámasztja, hogy a jegyző 2011. január 15-ét megelőzően is mindenféle szakhatósági közreműködés nélkül vizsgálta a szórakozóhely neve szórakozóhelyet, és a nyitvatartási jogszabálysértő túllépésével szemben nyomban intézkedést is foganatosított. Kiemelték, hogy a IX. rendű alperes kártérítési felelőssége azért áll fenn, mert ellentétben 2010. december 11-vel, 2011. január 15-én elmulasztotta az általa rutinszerűen gyakorolt helyszíni ellenőrzést, és nem tiltotta meg a jogszabálysértően bonyolított rendezvény megtartását, illetve folytatását. 2011. január 15-én is könnyedén bezárathatta volna este 22 órakor a szórakozóhely neve szórakozóhelyet, akár csak arra az estére, úgy mint 2010. december 11-én, vagy a Korm. rendelet 27. §-a alapján is, és ebben az esetben a tragédia nem következett volna be. Az elsőfokú bíróság következtetésével szemben ezért volt intézkedési

lehetősége a IX. rendű alperes jegyzőjének, nem kellett volna továbbá az irányadó jogszabályok szerint a legsúlyosabb szankciót alkalmazni ahhoz, hogy a baleset elkerülhető legyen. Utaltak arra is, hogy a tragédia előtt is érkezett kifogás a szórakozóhely neve szórakozóhely működésével kapcsolatban a szakhatóságtól, a 2010. december 22-i építésügyi kifogás, ami alapján legalább a tényállás tisztázása céljából lépéseket kellett volna tennie a IX. rendű alperes jegyzőjének. A jegyzőnek tudnia kellett, hogy milyen rendezvények folytak a perbeli szórakozóhelyen, a csatolt hirdetések alapján ez köztudomású volt, 2010-ben, korábban hasonló nagyságú rendezvényre került sor (rendezvény neve). Azt, hogy ne lett volna adat intézkedés szükségességére, az a 2011. január 19-én kelt IX. rendű alperes jegyzője által meghozott határozat cáfolja, amely a szórakozóhely neve szórakozóhelyet mint a működésére vonatkozó szabályokat notóriusan megsértő szórakozóhelyet említi. A IX. rendű alperes felelősségét összességében éppen a törvényesen gyakorolható és ténylegesen gyakorolt hatáskörök gyakorlásának a tragikus estén, tehát 2011. január 15-én történt elmulasztása alapozta meg.

[12] A IX. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kiemelte, hogy a felperes fellebbezéséből nem derül ki, hogy álláspontja szerint mi az a nyomós ok, amely alapján a hatályos jogszabályok a szórakozóhely bezáratását nemcsak lehetővé, de kötelezővé is tették volna. A felvett bizonyítás eredménye alapján nem férhet kétség ahhoz, hogy a IX. rendű alperesnek semmiféle kötelezettsége nem volt arra, hogy a szórakozóhely nevet akár 2011. január 15. előtt, akár aznap éjjel bezárassa, mely kötelezettség hiányában jogellenes mulasztásról nyilvánvalóan szó sem lehetett. Okfejtése szerint a Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése értelmében csak abban az esetben van lehetőség a tevékenység megtiltására, vagy az üzlet ideiglenes bezáratására, ha a jogsértés másként nem orvosolható, illetve a jogszabályi feltételeknek való megfelelés más módon nem biztosítható. A nyitvatartási idő túllépése az üzemeltetéssel kapcsolatosan elkövethető legenyhébb kihágások egyike, ezen kihágás miatti azonnali bezáratás teljesen életszerűtlen lépés és nyilvánvaló hatósági túlkapás lett volna. Kiemelte azt is, 2010. december 11-én a szórakozóhely neve a befogadóképesség maximumára vonatkozó szabályokat nem szegte meg, hiszen a 300 fő befogadására jogosult helyen csak 180-an tartózkodtak. A 2011. január 15-i rendezvény sem a nyitvatartási idő, hanem a befogadóképesség túllépése miatt végződött tragédiával, hiszen ekkor a 300 fő befogadására jogosult és képes helyen 2500 vendég tartózkodott, ami a halálesetekkel közvetlen okozati összefüggésben álló körülmény. 2011. január 15-ét megelőzően egyáltalán nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a szórakozóhely nevében az életet és egészséget veszélyeztető módon több vendéget fogadnának a megengedett 300 főnél. Súlytalan a felperesek építésügyi kifogásra hivatkozása is, ezen irat alapján az alperesnek nem keletkezik semmilyen kötelezettsége a hely bezáratására, erre vonatkozóan a felperes jogi érvelést, jogszabályi rendelkezést sem jelölt meg. A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Ker.tv.) 3. § (6) bekezdés b) pontja és a Korm. rendelet alapján a bejelentés utáni működést egyáltalán nem akadályozza az, ha egy üzletnek otthont adó ingatlan épületében egyébként építésügyi engedélyeztetési eljárás is van folyamatban, a jegyzőnek akkor lehetett volna lehetősége és kötelezettsége fellépni, ha az ingatlan építési terület lett volna. A csatolt helyszíni jegyzőkönyv azonban bizonyítja, hogy a szórakozóhely neve nem volt építési terület. 2011. január 15. napján nem volt semmilyen kötelezettsége a IX. rendű alperesnek a perbeli szórakozóhelyen ellenőrzést folytatni. A IX. rendű alperesnek nem volt és nem is lehetett tudomása arról, hogy a kérdéses napon milyen rendezvényt tartanak, és különösen nem lehetett tudomása, hogy a szórakozóhely nevében jogszabálysértő keretek között terveznek rendezvényt tartani, ami valamilyen hatósági fellépést fog igényelni. Hangsúlyozta,

hogy a IX. rendű alperes valóban rutinszerűen, de nem folyamatosan, véletlenszerűen vagy előre tervezetten, hanem kizárólag rendőrségi, vagy valamilyen egyéb bejelentés nyomán ellenőrizte és ellenőrzi az illetékességi területén lévő szórakozóhelyeket, mint ahogyan ez 2010. december 11-én történt a szórakozóhely neve esetében. Kiemelte, hogy a tragikus események bekövetkezéséig semmilyen bejelentés sem érkezett aznap a szórakozóhely neve kapcsán. A IX. rendű alperesnek nem volt sem indoka, sem kötelezettsége arra, hogy a tragikus események éjjelén, de még azok bekövetkezése előtt a szórakozóhely nevében ellenőrzést folytasson le, amelynek alapján a szórakozóhely bezáratása felől intézkedhetett volna.

[13] A felperesek fellebbezése nem alapos.

[14] A Fővárosi Ítéltábla előre bocsátja, hogy polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 235. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül az elsőfokú bíróság részítéletét. A felperesek hivatkozása az elsőfokú eljárásban előadott érvelésükre csak a konkrét fellebbezési indokok alapján volt értékelhető.

[15] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban megtartotta az elsőfokú eljárására vonatkozó lényeges szabályokat, a felek által indítványozott körben a szükséges bizonyítást lefolytatta. A felperesek az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését nem kérték, és a Fővárosi Ítéltábla sem észlelt olyan körülményt, amely indokoltá tette volna az elsőfokú részítélet fellebbezési korlátokra tekintet nélküli hatályon kívül helyezését [rég. Pp. 252. § (2), (3) bekezdése].

[16] A felperesek a tényállás kiegészítése iránti kérelmükben, fellebbezésükben helyesen rögzítették a szórakozóhely neve Kft. bejelentésének és a bejelentés 2010. november 29-i történt nyilvántartásba vételének körülményeit, a 2010. december 11. napján történt ellenőrzés megállapításait, valamint az építésügyi osztály 2010. december 22-én kelt kifogásának tartalmát is.

[17] Az elsőfokú bíróság azonban e tények és körülmények figyelembevétele mellett is megalapozottan utasította el a IX. rendű alperessel szemben a keresetet a következőkre tekintettel:

[18] A régi Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

[19] A régi Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

[20] A felperesek a perben érvényesített követeléseiket a IX. rendű alperessel szemben arra alapították, hogy a IX. rendű alperes jegyzője elmulasztotta azokat a közigazgatási jogkörébe tartozó hatósági intézkedéseket, amelyekkel elkerülhető lett volna a közeli hozzátartozójuk halála. Azok a nem vagyoni károk, amelyek a felpereseket a közeli hozzátartozójuk halála miatt érték, nem voltak elháríthatók rendes jogorvoslat igénybevételével, ezért fennállt a IX. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges, a régi Ptk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott speciális feltétel. Az elsőfokú bíróság nem azért utasította el részítéletében a IX. rendű alperessel szemben a keresetet, mert nem valósult meg a régi Ptk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott speciális feltétel, és nem is azért, mert nem találta alkalmazhatónak a régi Ptk. 348. § (1) bekezdését. Erre figyelemmel ezeknek az anyagi jogszabályoknak a megsértésére a felperesek alaptalanul hivatkoztak a fellebbezésükben. A kártérítési felelősség általános, a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglalt szabályai alapján azonban a felpereseknek a kár bekövetkezésén és a speciális feltétel megvalósulásán kívül a kártérítési igény érvényesítéséhez bizonyítaniuk kellett azt is, hogy káraik bekövetkezése okozati összefüggésben áll a IX. rendű alperesnek a felperesek által károkozóként megjelölt magatartásával.

[21] A felperesek a IX. rendű alperes jegyzőjének károkozó magatartásaként azt jelölték meg, hogy a jegyző nem megfelelően értelmezte és alkalmazta az ellenőrzési jogkörére és a jogkövetkezmények alkalmazására vonatkozó jogszabályokat, ennek következtében elmulasztotta azoknak az ellenőrzési és szankcionálási hatásköreinek a gyakorlását – a rendezvény megtartásának megtiltását vagy a szórakozóhely bezáratását –, amelyekkel hozzátartozójuk halála megelőzhető lett volna. Ha a IX. rendű alperes jegyzője megtiltotta volna a 2011. január 15. napjára szervezett rendezvény megtartását, vagy bezáratta volna a szórakozóhelyet még a felperesek hozzátartozóinak halálát közvetlenül okozó eseménysor elkezdődése előtt, akkor nem következett volna be a felperesek hozzátartozóinak a halála. Ezért a felperesek nem vagyoni kárainak bekövetkezése okozati összefüggésben áll a rendezvény megtiltásának és a szórakozóhely bezáratásának elmaradásával.

[22] A közhatalmat gyakorló állami szervek a működésükre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kötelesek gyakorolni a hatásköreiket és ellátni az egyéb feladataikat. A jogszabályoknak mindenben megfelelő eljárásuk – ideértve a jogértelmezést és a jogalkalmazást is – nem minősülhet kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartásnak.

[23] A Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése – az abban meghatározott feltételek fennállása esetén – lehetővé tette a IX. rendű alperes jegyzője számára annak ideiglenes megtiltását, hogy a szórakozóhelyen tevékenységet folytassanak, vagy hogy ideiglenesen

elrendelje a szórakozóhely betiltását, de sem a Korm. rendelet, sem más jogszabály nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely kötelezte volna a IX. rendű alperes jegyzőjét a rendezvény megtiltására, vagy a szórakozóhely bezáratására. Ilyen, a rendezvény megtiltását vagy a szórakozóhely bezáratását kifejezetten előíró jogszabályi rendelkezés hiányában a IX. rendű alperes jegyzője nem sértett meg a működésére vonatkozó jogszabályt sem azzal, hogy nem tiltotta meg a rendezvény megtartását, sem azzal, hogy nem záratta be a szórakozóhelyet, ezért ez a magatartása nem volt jogellenes.

[24] A Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése alapján a IX. rendű alperes jegyzője mérlegelhetette, hogy a rendelkezésére álló adatok alapján indokolt és szükséges-e a rendezvény megtiltása vagy a szórakozóhely bezáratása. A bírósági gyakorlat a téves jogalkalmazásra alapított kártérítési igényekkel összefüggően is szem előtt tartja, hogy a jogalkalmazói döntésekhez szükséges a tények értékelése, a jogszabályok értelmezése. Ha a sérelmezett döntés meghozatalakor a jogalkalmazó az adott helyzetben általában elvárható gondossággal járt el eljárása, a tények értékelése, az általa alkalmazott jogszabály értelmezése során, akkor a jogalkalmazó részéről felróható magatartás nem állapítható meg még akkor sem, ha utóbb a döntése tévesnek vagy jogszabálysértőnek bizonyulna. Kártérítési felelősséget ezért jogszabálysértő döntés (mulasztás) esetén is csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapoz meg (Kúria Pfv.II.21.464/2018/5., Pfv.III.20.464/2018/5.). Ha anyagi jogszabály mérlegelési jogkör gyakorlását teszi lehetővé, a mérlegelés egyértelmű jogszabályi feltételeit figyelmen kívül hagyó, önkényes, a mérlegelési jogkör gyakorlásával visszaélő magatartás minősülhet jogellenes, felróható jogalkalmazói magatartásnak. Ellenőrzési kötelezettség hatóság általi megsértésének megállapítását megalapozhatja, ha a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben kár veszélyével fenyegető jogsértésre utaló tényekről, körülményekről – köztudomás, bejelentés, vagy hivatalos tudomás alapján – tudott, vagy azokról tudnia kellett, és ezeket nem vizsgálta meg, a kár elkerülésére alkalmas ellenőrzési-szankcionálási jogkörével nem élt.

[25] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a IX. rendű alperes jegyzőjének ellenőrzési és szankcionálási jogköreit a Korm. rendelet határozta meg. Helyes volt az a következtetése is, hogy a Korm. rendelet kérelem benyújtásakor hatályos 6. § (1) bekezdése alapján a IX. rendű alperes jegyzője kereskedelmi hatóságként nem mérlegelhetette a kérelmező Kertv. 3. § (1) bekezdése szerinti bejelentésének nyilvántartásba vételét. A Korm. rendelet 6. § (2)-(7) bekezdései alapján a jegyzőnek mint kereskedelmi hatóságnak meg kellett küldenie a bejelentést a társhatóságoknak, amelyek kötelesek voltak lefolytatni a hatósági ellenőrzéseket.

[26] A felperesek arra megalapozottan hivatkoztak, hogy a Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése alapján nemcsak a szakhatóságok jelzése alapján folytathatott ellenőrzést és szankcionálhatott a IX. rendű alperes jegyzője mint kereskedelmi hatóság, hanem a jegyzőnek volt önálló ellenőrzési joga és kötelezettsége, valamint intézkedési, szankcionálási jogköre is. Az ellenőrzést azonban nem folyamatosan vagy meghatározott időszakonként visszatérően, rendszeresen kellett elvégeznie, hanem alkalmanként bejelentésre, vagy hivatalból szűrőpóba szerűen. A IX. rendű alperes jegyzője mint kereskedelmi hatóság végzett is helyszíni ellenőrzést a perbeli szórakozóhelyen, és szankciót is alkalmazott, amit a fellebbezésben hivatkozott 2010. december 11-i ellenőrzési jegyzőkönyv megállapításai is alátámasztanak.

[27] A felperesek alaptalanul hivatkoztak arra is, hogy a fellebbezésükben megjelölt jogsértések miatt a IX. rendű alperes jegyzője elmulasztotta a Korm. rendelet 27. § (1), (3) bekezdése szerinti szankciók alkalmazását.

[28] A Korm. rendelet 27. § (3) bekezdése értelmében az üzlet azonnali bezárására akkor kerülhet sor, ha az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy a kereskedő működési engedéllyel nem rendelkező üzletben folytat kizárólag működési engedélyhez kötött kereskedelmi tevékenységet. Ilyen tevékenységre vonatkozó megállapítást azonban nem tett a hatóság a 2010. december 11-i ellenőrzéskor, e rendelkezés alapján az üzlet nem volt azonnal bezáratható. A 2010. november 29-i bejelentést a jegyző nyilvántartásba vette, így az üzlet a 2010. december 11-i ellenőrzéskor nyilvántartási számmal rendelkezett.

[29] A Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése értelmében, ha a kereskedő a tevékenységre vonatkozó jogszabályi előírásoknak nem tesz eleget, vagy a hatályos jogszabályi feltételeknek nem felel meg, és a jogsértés másként nem orvosolható, illetve a jogszabályi feltételeknek való megfelelés másként nem biztosítható, a jegyző az észlelt hiányosságok megszüntetéséig, de legfeljebb kilencven napra a tevékenységet megtilthatja, vagy az üzletet ideiglenesen bezárathatja.

[30] A Korm. rendelet hivatkozott rendelkezése jogsértés észlelése esetén nem teszi lehetővé mérlegelés nélkül a tevékenység megtiltását, vagy az üzlet ideiglenes bezárását. A jegyző mérlegelési jogkörét szűkíti az a körülmény, hogy e rendelkezés alapján addig lehet a tevékenységet megtiltani, illetve az üzletet ideiglenesen bezáratni, amíg a hiányosságokat meg nem szüntetik, illetve abban az esetben, ha a jogsértés másként nem orvosolható vagy a jogszabályoknak megfelelés másként nem biztosítható. A felperesek azonban nem tudtak olyan, a 2010. november 29-től 2011. január 15-ig terjedő időszakban történt jogsértést bizonyítani, ami indokoltá, vagy szükségessé tette volna a Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése alapján a 2011. január 15. napjára tervezett rendezvény megtiltását, vagy a szórakozóhely bezáratását.

[31] A fellebbezésben hivatkozott 2010. december 11-i nyitvatartás túllépése kétségtelenül a 2010. november 29-i bejelentési eljárás alatt észlelt jogsértés volt, azonban a jogsértést a kereskedelmi hatóság orvosolta azzal, hogy a vendéglátó üzletet aznap bezáratta, és ellenőrizte is, hogy az üzlet a kötelezésnek eleget tett-e. A jegyzőnek ezért a Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése alapján nem volt jogszerű lehetősége a tevékenység megtiltására, vagy az üzlet ideiglenes bezáratására. Az ellenőrzési jegyzőkönyv egyebekben nem tartalmazott olyan körülményt, amiből arra lehetne következtetni, hogy létszám túllépéssel működött volna az üzlet.

[32] A 2010. december 22-i építésügyi hatósági kifogás az építésügyi engedélyezési eljárás folyamatban léteire vonatkozó tájékoztatást tartalmaz, és nem utal olyan jogsértésre, ami alapján a IX. rendű alperes jegyzőjének azonnali ellenőrzési, vagy szankcionálási kötelezettsége lett volna. A IX. rendű alperes helyesen hivatkozott arra, hogy építkezés az adott időszakban a helyszínen nem folyt, amit a csatolt 2010. decemberi építésügyi hatósági ellenőrzés jegyzőkönyve (29/A/1. sorszámú irat) igazolt.

[33] A felperesek nem bizonyították a fentiekén túlmenően azt sem, hogy a IX. rendű alperes jegyzőjének olyan körülményekről, jogsértésekről lett volna tudomása, ami alapján az elvégzett 2010. decemberi ellenőrzést követően, 2011. január 15-ig a jegyzőnek ismételt ellenőrzést kellett volna lefolytatnia és a Korm. rendelet 27. § (1) bekezdésében írt szankciót kellett volna alkalmaznia. tanúl tanú vallomása szerint IX. rendű alpereshez 2011. január 15. napját megelőzően egyszer, 2010. szeptemberben érkezett jelzés, hogy hangos a diszkó. Ez a perbeli, 2010. november 29-i bejelentést megelőzte, de ez sem adott okot a rendezvény betiltására vagy a szórakozóhely bezáratására, és nem függött össze a felperesek hozzátartozóinak halálával. A felperesek a fellebbezési tárgyaláson hivatkozott 2010. évi rendezvény (rendezvény neve) kapcsán sem állítottak és bizonyítottak olyan, a későbbre tervezett rendezvények megtiltására vagy a szórakozóhely bezáratására okot adó jogsértést, illetve jogsértés előkészületére utaló bejelentést, amit a jegyző figyelmen kívül hagyott volna. Nem volt megállapítható az sem, hogy a IX. rendű alperesnek tudomása volt, vagy tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy az engedélyezett létszámnál lényegesen több vendéget szándékoznak beengedni a 2011. január 15. napjára szervezett rendezvényre.

[34] A régi Pp. 163. § (3) bekezdése alapján nem lehetett külön bizonyítás nélkül, köztudomású ténynek tekinteni, hogy 2010-ben, illetve 2011. januárjában milyen létszámú, kezdési időpontú rendezvények voltak a perbeli, szórakozóhelyként is működő, bejelentett üzletben. A perben csatolt hirdetések nem elegendőek annak bizonyítására, hogy a jegyző tudott, vagy tudnia kellett arról, hogy 2011. január 15-én a nyitvatartási időt és létszámkorlátot túllépő rendezvényre készül a szórakozóhely üzemeltetője, és ezt alátámasztó egyéb bizonyíték sem állt rendelkezésre a perben. tanúl tanúvallomása szerint több száz szórakozóhely volt a kerületben, ezeket a bejelentések alapján ellenőrizték.

[35] A rendelkezésre álló adatok alapján a jegyző nem tudott és nem is kellett tudomással bírnia arról, hogy létszámkorlátot túllépő, veszélyhelyzettel fenyegető rendezvényre kerül sor a perbeli helyen. Nem állt fenn kötelezettsége ezért arra, hogy 2011. január 15-én este ellenőrzést végezzen, és az ellenőrzés nem is volt az adott helyzetben elvárható tőle. Az ellenőrzés, enyhébb szankció alkalmazásának hiányát, pl. az üzlet aznapi, tragédiát megelőző bezáratásának elmaradását sem lehetett ennél fogva felróható mulasztásként, kirívó jogalkalmazási tévedésként értékelni.

[36] A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy a jegyző magatartását a nyilvántartásba vételi eljárásakor, valamint a tragédia napján hatályos jogszabályok, és az akkor fennálló, bizonyított tények keretei között kellett vizsgálni. A perbeli szórakozóhelyen bekövetkezett tragédia ténye, annak jogkövetkezményeként a jegyző által meghozott, az üzlet ideiglenes

bezárását tartalmazó határozat, valamint a szórakozóhelyek működésére, rendezvények szervezésére vonatkozó, 2011. január 15. után hatályba lépett szigorúbb szabályok nem voltak ezért figyelembe vehetőek.

[37] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság – jogellenes és a IX. rendű alperes jegyzőjének felróható mulasztás hiányában – jogszabálysértés nélkül, helyesen utasította el részítéletével a IX. rendű alperessel szemben a felperesek keresetét, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a régi Pp. 78. § (1) bekezdése, a régi Pp. 82. § (2) bekezdése alapján érdekeltségük arányában kötelezte a felpereseket perköltség megfizetésére. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a fellebbezési ellenkérelem elkészítésével és a tárgyalási jelenléttel járó munkamennyiségre tekintettel mérsékelten, a felperesek érdekeltségének arányát figyelembe, valamint áfával megállapítva az I. rendű felperes 254.000 forint, a II., III. és VI. rendű felperesek személyenként 63.500 forint, a IV. és V. rendű felperesek személyenként 127.000 forint ügyvédi munkadíj mint másodfokú perköltség megfizetésére kötelesek.

[38] A le nem rótt fellebbezési illetékről a Fővárosi Ítéltábla a IV., V., VI. rendű felperesek tekintetében a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, az I., II., III. rendű felperesek tekintetében – személyes költségmentességükre figyelemmel – a 14. §-a alapján határozott. A Fővárosi Ítéltábla a IV., V., VI. rendű felperesek fellebbezési illetékfizetési kötelezettségét és az állam által viselt fellebbezési illeték mértékét a régi Pp. 82. § (2) bekezdése alapján, a felperesek érdekeltségét figyelembe véve határozta meg.

Budapest, 2022. április 12.

dr. Lente Sándor s.k.
s.k.

dr. Istenes Attila s.k.

dr. Csóka István

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró